

Spis treści

Wprowadzenie	7
1. Program badawczy i jego realizacja	11
1.1. Ogólne inspiracje i założenia teoretyczne	11
1.2. Problematyka badań: bloki tematyczne	18
1.3. Próby reprezentacyjne i jakość materiału	20
2. Zróżnicowanie społeczno-zawodowe	25
2.1. Materiał wyjściowy: kategorie zawodowe	25
2.2. Kategorie społeczno-zawodowe a stanowiska	32
2.3. Klasyfikacja zawodów i skale zawodów	35
3. Podstawowe procesy	37
3.1. Destrukuralizacja podziałów klasowo-warstwowych	37
3.2. Czynniki statusu społecznego i stopień ich rozbieżności	40
3.3. Alokalacja merytokratyczna a kariery zawodowe	44
4. Zróżnicowanie dochodów, standardu materiałnego i uczestnictwa w kulturze	51
4.1. Zróżnicowanie dochodów	51
4.2. Zróżnicowanie standardu materialnego	55
4.3. Zróżnicowanie uczestnictwa w kulturze	59
5. Psychologiczne aspekty struktury społecznej	65
5.1. Potoczne opinie o podziałach i konfliktach społecznych	65
5.2. Subiektywna ocena pozycji społecznej	74
5.3. Prestiż zawodów	79
6. Otwartość grup społeczno-zawodowych	85
6.1. Ruchliwość społeczna	85
6.2. Dobór współmałżonków i kontakty towarzyskie	89
6.3. Otwartość struktury społecznej a poczucie jej wertykalności	90

7. Podsumowanie: doświadczenia i postulaty badawcze	95
7.1. Fakty dobrze potwierdzone i nowe pytania badawcze	95
7.2. Ograniczenia i postulaty	98
7.3. Nowe trudności badawcze	102

Zestawienia

1. Bloki tematyczne w badaniach struktury społecznej w Łodzi w latach 1965–1987	19
2. Informacje o reprezentacyjnych próbach ludności w badaniach struktury społecznej w Łodzi w latach 1965–1987	22
3. Wąskie kategorie zawodowe uwzględnione w badaniach struktury społecznej w Łodzi w latach 1965–1987	28
4. Zakres informacji o zawodzie respondenta oraz członków jego rodziny	31

Tabele

1. Dystrybucja pracujących mężczyzn w wieku 21–65 lat według grup społeczno-zawodowych w Łodzi w latach 1965–1987	30
2. Analiza wariancji zróżnicowań międzyklasowych i międzygrupowych dla zmiennych stratyfikacyjnych w Łodzi w 1987 r.	39
3. Analiza głównych składowych wykształcenia, pozycji zawodowej i zarobków dla mężczyzn w wieku 21–65 lat w Łodzi w 1976 i 1987 r.	42
4. Dystrybucja obserwowana i alokacja merytokratyczna dla mężczyzn w wieku 21–65 lat w Łodzi w 1976 r.	46
5. Przeciętna liczba lat nauki, przeciętny status zawodowy i rezultaty predykcji karier zawodowych w badaniach łódzkich 1976 i 1980 ...	49
6. Rozpiętość zarobków indywidualnych i dochodów na osobę w rodzinie w Łodzi w latach 1967–1987	54
7. Warunki mieszkaniowe w grupach społeczno-zawodowych w Łodzi w latach 1965–1987	57
8. Osoby, które nie mają kontaktu z książką i czasopiśmem według grup społeczno-zawodowych w Łodzi w latach 1965–1987	62
9. Poczucie konfliktów spowodowanych nierównościami społecznymi w badaniach łódzkich w latach 1967–1987	68
10. Poczucie konfliktowości różnic w dochodach oraz w uczestniczeniu we władzy w grupach społeczno-zawodowych w Łodzi w latach 1967–1987	70
11. Poglądy na temat uprzywilejowania różnych grup społecznych i ich korelacja z wykształceniem w badaniach łódzkich z 1987 r.	72

12. Wartości współczynników confirmacyjnej analizy czynnikowej oceny pozycji społecznej w badaniach łódzkich w latach 1967, 1976 i 1980	76
13. Przeciętne punktacje odpowiedzi na pytanie o ocenę ogólnej pozycji społecznej w grupach społeczno-zawodowych w badaniach łódzkich z lat 1967–1987	78
14. Średnie wartości ocen prestiżu zawodów w Łodzi w 1967 r. i w województwie łódzkim w 1987 r	82
15. Rozmiary ruchliwości międzypokoleniowej w układzie klas społecznych w Łodzi w 1965 i 1987 r	87
16. Ocena własnej pozycji zawodowej w stosunku do pozycji ojca wśród międzypokoleniowo stabilnych respondentów w latach 1976–1987	92
Załączniki	105
1. Wykaz opracowań badań łódzkich	107
2. Pytania kwestionariuszowe w badaniach nad strukturą społeczną Łodzi w latach 1965, 1967, 1976, 1980 i 1987	113
3. Kwestionariusz „Struktura Społeczna Mieszkańców Łodzi – 1987 r.”	132
Bibliografia	144